ΚΡΙΤΙΚΗ

ΘΕΑΤΡΟ ΑΛΦΑ ΛΕΣΛΙ ΣΤΗΒΕΝΣ

«Μαθήματα γάμου»

Του
ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΝΑΓΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

Το έργο που είδαμε στο Θέατρο Άλφα αποτελεί ελεύθερη σύγχρονη απόδοση από το ομώνυμο έργο της Λέσλι Στήβενς. Όταν πρωτοπαρουσιάστηκε το 1960 από τον Δημήτρη Χορν εθεωρήθηκε σαν «έργο σύγκρουσης ανάμεσα στα ατίθασα νιάτα και την τότε συντηρητική κοινωνία». Αργότερα, το 1987-89 αποδόθηκε πάλι ελεύθερα διασκευασμένο, με τις τότε ανησυχίες και νέες αντιλήψεις της κοινωνίας. Τώρα ο Ληναίος στην ελεύθερη πάλι διασκευή του το ονομάζει σύγχρονο, πλουτισμένο με το πασίγνωστο DNA, την κλωνοποίηση και τον αμοραλισμό της σούπερ καταναλωτικής κοινωνίας. Μου φαίνεται πως όλ' αυτά αποτελούν αναπαλαίωση και μόνο του μύθου, γιατί δεν προσθέτουν τίποτα για να ψάξουμε να βρούμε, όπως λέει ο Στέφανος Ληναίος «Τι φταίει και έχουμε φτάσει σε τέτοια διάλυση και σε τέτοιο ευτελισμό θεσμών, ιδεών και αξιών;».

Ο Παύλος (Στέφανος Ληναίος) και η Άννα (Έλλη Φωτίου), ασχολούνται με κοινωνιολογικές μελέτες πάνω στο θέμα, γάμος, οικογένεια, σχέση κληρονομικότητας και κατανόηση των μηχανισμών της προέλευσης της ζωής. Ζουν αρμονικά με τις εργασίες και τις διαλέξεις τους, καθώς και την αποδοχή ενός κοινού που τους θαυμάζει. Κάποτε, όμως, εισβάλλει στο σπίτι τους η κόρη ενός φίλου Σουηδού που ερωτεύεται αμέσως τον Παύλο και έχοντας μελετήσει τις θεωρίες του, του προτείνει να αποκτήσουν μαζί ένα παιδί, βέβαιη για το εξαίσιο DNA του. Η συμπεριφορά της είναι φορτική, ο Παύλος βρίσκεται προ αδιεξόδου, αλλά στο τέλος μπροστά στην «ηθική» επιμονή του, να μείνει ως τον θάνατο πιστός στη γυναίκα του, υποχωρεί κι εκείνη υποδυόμενη πια ένα μελοδραματικό ρόλο, καθώς εξαίρει την αδιαφορία του ανθρώπου, που την έκανε τρελή για έρωτα μαζί του. Το έργο, όμως, γενικά μένει πιστό μόνο σε λίγες περιπτώσεις αναπαλαίωσης, αφού προχωρεί με το αιώνιο τέχνασμα των ερωτευμένων εσαεί ζευγαριών. Δηλαδή ο ένας να ζηλέψει τον άλλο, καθώς η Άννα που υποψιάζεται κάτι που δεν συνέβη, τον πληρώνει με το ίδιο νόμισμα, κάτι που θυμίζει κωμωδίες εποχής Λογοθετίδη, Κωνσταντάρα κ.λπ. Πού, λοιπόν, η σύγχρονη θεώρηση της κοινωνίας και των ηθικών αξιών, αφού ο γάμος εξακολουθεί να είναι η μεγάλη και πιο ανθεκτική ιδιοκτησία του έρωτα; Ακόμα και η μικρή, σούπερ πολέμια του ασφυκτικού κλοιού ενός γάμου, υποκύπτει και εξαίρει τη στάση του Παύλου να μείνει «πιστός στο στεφάνι του» και να μη χάσει ούτε ένα βήμα από τον αιώνιο χορό του Ησαΐα.

Πιστεύω πως η σύγχρονη ελεύθερη απόδοση του Στέφανου Ληναίου, δεν είναι αρκετά σύγχρονη. Δεν ξέρω το αυθεντικό έργο, αλλά μια νέα κοπέλα της ορμής της Κατερίνας, όπως παρουσιάζεται στο πρώτο μέρος, με όλο εκείνο το μπόλιασμα από τον αμοραλισμό που της έχει εμπνεύσει η επίδραση του DNA πάνω στη γενετική και στη λαχτάρα της για τον τέλειο άνδρα των ονείρων που βρήκε θα την έκανε τώρα μια συμμαζεμένη γυναίκα που παραδίδει τα όπλα τη στιγμή που διαγράφεται η νίκη;

Ο ίδιος ο Ληναίος στον ρόλο του Παύλου υπήρξε συνεπής πάνω στη διασκευή του, άλλωστε ο ηθοποιός Ληναίος είναι πάντα ένας αξιόλογος ηθοποιός που περνάει με άνεση όλες τις ατραπούς μιας θεατρικής παράστασης. Στο ίδιο κλίμα κινήθηκε και η Έλλη Φωτίου στον ρόλο της Άννας. Η Άριελ Κωνσταντινίδη (Κατερίνα), χωρίς καμιά υπερβολή, ζωγράφισε τον σκηνικό πειρασμό του ρόλου της. Αρκετά καλός σ' ένα σύντομο ρόλο και ο Δημήτρης Καραμπέτσης (Δημήτρης). Τα σκηνικά του Γιάννη Καρύδη, η μουσική επιμέλεια της Κυριακής Μάργαρη και οι φωτισμοί του Αντώνη Βλάχου, υπηρέτησαν αρκετά καλά την όλη παράσταση.

Ο Στέφανος Ληναίος συνεχίζει πάντα σαν ιδανικός εραστής της ποιότητας.